

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

743. An simoniacum sit resignare, vel conferre alteri beneficium ab remunerationem servitorum præstitorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Respondeo: Ad hanc quaestionem absolute negativè respondere videtur Pirh, ad tit. de renunc. n. 91. in fin. dum ait: si resignans expensas fecit in bonum ipsius beneficii, seu Ecclesiae. v. g. beneficium vel Ecclesiam suis sumptibus recuperavit ab haereticis, vel pretio redemit, tunc sine simonia, & iuste possit expensas illas repetere; quia subintelligendum videtur pacificendo de dicta impensarum refusione in resignatione; cum proponat ibi quaestionem, an renunciatio beneficii cum pacto solvendi expensas sit simonia.

2. Ad eandem quaestionem respondere videntur sub distinctione Felin. conf. 11. n. 6. & cum eo Paris. l. 14. q. 7. n. 46. dum resignare, ut Resignatarius solvat expensas factas in certis massariis Ecclesiae, simoniam volunt, si resignans impensas illas fecit ex bonis Ecclesiae; secus, si eas fecit ex bonis propriis, credo, intelligunt patrimonialibus. Massaria siquidem, vel massarium dicitur instrumentum massae rusticum, vel etiam ipse mansus hac suppellectile instructus. Mansus vero, sive mansus mansum, vel etiam massa, massum significat certum agrorum seu praediorum, ac possessionum collectionem vel portionem, in qua etiam coloni aedes sunt. Vel etiam mansum significat Curiam, & sic mansus Ecclesiae dicitur ea agri portio, quae ipsi beneficio in dotem assignari solebat, vel presbytero Ecclesiae deservienti cum aliquot mancipiis. Uti haec omnia videre est in glossario Caroli du Fresne. Traditque Paris. ibidem n. 47. ex eodem Felin. loc. cit. n. 6. Innoc. & Abb. in c. ult. de pecul. clericor. Archid. in c. 12. q. 4. & quos citat; quod, dum sumus in dubio, num facta expensa ex bonis Ecclesiae, an verò ex bonis propriis, praesumendum factas ex bonis Ecclesiae, & consequenter non posse eas repeti; cum, ut habet idem Paris. n. 48. citatis Covar. n. 7. inc. 1. de restibus. & ibid. Abb. & DD. aliis. Innoc. Jo. And. gl. in c. cum in offic. tit. cod. Barbat. c. 69. col. ante penult. l. 3. & c. omnia bona Praelatorum & Clericorum post acceptam dignitatem, & beneficia praesumantur esse de bonis Ecclesiae, & de bonis Ecclesiae, cui praescribebantur, acquisita, nisi contrarium probetur; ac ideo, ut Paris. n. 49. citato Felin. in c. ex literis. n. 3. de constitut. Bertach. de Episc. p. 4. q. 3. Ecclesia habeat fundatam intentionem super omnibus bonis à Praelato defuncto possessis.

3. Verumtamen huic doctrinae, quod ad posterius illud, nimirum, quod absque simonia hoc modo fieri possit resignatio, dum expensa facta ex bonis propriis, contradicit, seu contrarium sentit Gamb. in c. 1. n. 137. de rev. permut. in 6. citatus à Paris. n. 46. quae sententia Gambari non videtur carere fundamento; eò quod, etiam si aliàs successor in beneficio teneatur solvere praedecessori, aut ejus haeredibus impensas ab eo factas ex bonis patrimonialibus in conservandis, vel meliorandis praediis beneficii, ea tamen adhuc non videatur esse obligatio seu conditio talis, quae jure inest, seu annexa est illi beneficio, adeoque talis, quae licite possit in pactum deduci in resignatione illius, qualis est obligatio illa, v. g. certam summam exponendi in sacra recta Ecclesiae servanda, quoties beneficium tale confertur alteri, ubi Fundator in ejus fundatione sic statuisset, quae proinde tanquam conditio à Resignatario servanda deduci potest in pactum. Quamvis obligatio dicta, si quae est, solvendi expensas illas factas in conservandis, vel meliorandis beneficii bonis vicinibus contingat ipsum beneficium, utpote quod per expensas illas reddi-

tur fructuosius Resignatario, quam obligatio solvendi expensas, quas Resignans fecit in consecutione illius, utpote ex quibus nihil commodi habet Resignatarius; & vel hinc minus subiecta simonia videri posset talis resignatio quam illa, quae ea lege resignaret beneficium, ut Resignatarius solvat resignanti, quae aliunde jam contraxerat apud eum debita.

Quaestio 742. An simoniacum resignare ea lege, ut Resignatarius reparet Ecclesiam, in qua situm beneficium, vel certam summam in illam reparationem conferat, admittat ibidem Sacramenta &c.

Respondeo: Si haec & similia onera jam antequam possessori illius (puta à fundatore, vel etiam Episcopo seu Ordinario, vel ex legitima conventionne, v. g. Capitularium, vel per legitimam praescriptamque consuetudinem) non fore simoniam, sub hac expressa conditione resignare; exprimi siquidem, seu expresse in pactum deduci ea possunt in collatione, praesentatione, resignatione beneficii, quae ei jure annexa sunt, ut Paris. l. 14. q. 7. n. 23. Azor. cit. c. 27. q. 6. cum Nav. in man. c. 23. n. 100. & communi. Secus, dum istiusmodi onera de jure antecedenter imposita non sunt. Paris. ibid. juncto n. 24. citans Redoan. de simon. p. 2. c. 11. in fine. Azor. loc. cit. q. 8. Et sic jam simoniacum erit, resignare ea lege, ut Resignatarius, ubi beneficium resignatum obtinuit, pendat certam summam distribuendam inter Capitulares, nisi excuset legitima praescripta & non reprobata consuetudo.

Quaestio 743. An simoniacum sit resignare in favorem alicujus (idem est de conferre job recompensam, seu remunerationem servitorum praestitorum?)

Respondet Paris. cit. q. 7. n. 36. citatis Abb. Anan. Felin. in c. cum essent. de simon. Innoc. in c. tua. de stat. & qualis. fore simoniam, si ad pactum & conditio; secus, si non ad pactum aut conditio. Verum conformius ad damnatam ab Innoc. undecimo hanc propositionem, quae est in ordine 45. dare temporale pro spirituali non est simonia, quando temporale non datur tanquam pretium, sed datur tanquam motivum conferendi, vel efficiendi spirituale: vel etiam quando temporale sit solum gratia compensationis pro spirituali, aut contra.

2. Respondendum est etiam independentè ab eo, quod id antecedenter in pactum deductum fuerit, esse simoniam, dum quis obsequia, quae compensare debet mercede temporali, compensare velit collato (idem est, resignato in eum) beneficio ecclesiastico; cum talis compensatio sit virtualiter venditio, & commutatio beneficii pro obsequio temporali, & datio beneficii pro obsequio temporali, & datio beneficii propter munus ab obsequio tanquam propter finem principalem. Cardenas. in Crisi Theolog. super 65. proposit. damnat. ab Innoc. XI. differt. 27. n. 111. Ubi etiam ait, aliud & nullum vestigium simoniae esse, si Dominus ad aequo pretio compensavit obsequia famuli, is tamen occasione famulatus invenerit gratiam apud Dominum, ita ut hic inclinatur ad gratis omnino conferendum (vel quod idem est, resignatum) famulo beneficii.